

[Finansministeren.]

stillerne: regeringen kan ikke tilsige forslaget en velvillig behandling, medmindre man i ordet „velvilje“ kun skal lægge en tom frase.

Egon Jensen: I forbindelse med dette forslag kom jeg til at tænke på en stort opsat annonce med Fredensborg Slot som baggrund, indrykket i juli måned 1967 i alle landets aviser, hvori der stod:

„En moms uden mening. Millioner af arbejdstimer tappet for produktiv indsats. Højere priser på det daglige forbrug.“

Jeg kan trøste finansministeren med, at det ikke var finansministerens parti, men derimod venstre, der dengang karakteriserede momsen. Siden har man fået et andet syn på, hvordan momsen skal være, eftersom man har fået den forhøjet med 25 pct. Vi advarede mod dette, idet vi mente, at der var tale om en for stram forbrugsbegrænsende politik med ubehagelige følger — dem har vi set i sommerens løb, og vi ser dem stadig — og vi foreslog, at man i hvert fald delvis kompenserede momsstigningen med en nedsættelse af de direkte skatter. Som bekendt blev vi afvist, selv om man ustandselig fra den tidligere oppositions side havde talt om skattetryk og skatteplyndring.

Det foreliggende forslag om en nedsættelse af momsen til 11 $\frac{1}{9}$ pct. har under visse forudsætninger vor sympati, ikke mindst i betragtning af, at den socialdemokratiske folketingsgruppe har anvist regeringen de veje, man burde gå for at få større gang i investeringer, produktion og beskæftigelse. Vi pegede nemlig i august måned bl. a. på, at momsen kunne nedsættes fra 12 $\frac{1}{2}$ til 10 pct. — selvfølgelig under forudsætning af, at virkningen fremover var alvorlig. Man vil nok fra regeringens side hævde, at ledigheden ikke er så voldsom høj; men på trods af det gode vejr har september måneds ledighed vist en stigning på 50 pct. i forhold til 1967, da både vi og oppositionen pegede på, at ledigheden var for stor, og at man måtte sætte ind på at bringe den yderligere ned. Nu foreligger der ganske vist en optimistisk rapport i går, men vi må se virkningerne af den, og dem kan vi først se hen ad vejen.

Vi nærer imidlertid frygt for, at der yderligere vil ske en stigning i ledigheden i de kommende måneder, og vi er stadig af den opfattelse, at det er nødvendigt at stimulere købekraften og dermed produktionen.

Et og andet kunne da også tyde på, at afgifterne i den nuværende økonomiske situation er kommet for højt op og virker mod deres hensigt, som jo er at bringe penge i statskassen. Dette bekræftes af finansministerens bedømmelse af statens indtægter, hvorefter ikke mindst afgifterne indbringer statskassen betydelig mindre beløb; det drejer sig efter finansministerens opfattelse om hundreder af millioner kroner.

Forslaget tilsigter en forøgelse af købekraften på hjemmemarkedet og dermed en forøgelse af investering, produktion og beskæftigelse, og det må vi selvfølgelig alle sammen være interesseret i. Selv om vi siden november 1967, altså i den tidligere regerings tid og på grund af devalueringen, har kunnet opvise en betydelig stigning i eksporten, er baggrunden for eksporten et godt og stort hjemmemarked, som skal være med til at nedsætte omkostningerne ved den enkelte produktionsenhed, og dette har sin særlige betydning, når hjemmemarkedet aftager ikke mindre end $\frac{2}{3}$ af produktionen. Den lavere rente gør det ikke alene, for man får ikke industri eller erhverv til at investere, hvis investeringen ikke kan lønne sig i form af en større omsætning både på hjemmemarkedet og til eksport.

Som jeg flere gange har sagt, er vi af den opfattelse, at det stadig er nødvendigt med en stimulans, og på denne baggrund er vi — under forudsætning af, at beskæftigelsen går videre i det samme spor med 50 pct. højere ledighed — af den opfattelse, at man bør gribe ind. Det skal erkendes, at det som sagt afhænger af beskæftigelsen, og hvis regeringen kan anvise andre udveje — jeg siger ikke engang give garantier — som har samme virkning, er vi yderst lydhøre. Om man skal nedsætte momsen med 2 $\frac{1}{2}$ pct. eller 1 $\frac{1}{2}$ pct., er noget, man kan drøfte.

Men der er en anden ting, som er nok så alvorlig, og det er spørgsmålet om vort afgiftssystem. Nu har finansministeren godt nok her fra talerstolen sagt, at han vil komme med lovforslag i forbindelse med finanslovsforslaget; men jeg er ikke sikker